

felte, der ikke kunde anerkende, at der burde gøres noget, og derfor er det ogsaa naturligt, at det samme ærede Medlem nu rejser sig paa Bagbenene, naar vi skulle blive ved at gaa samme Vej. Dermed har jeg besvaret det ærede Medlems Spørgsmaal og vil nu tillade mig at rette et Spørgsmaal til ham, da jeg nu loyalt, og saa godt jeg har kunnet, har besvaret det ærede Medlems Spørgsmaal. Det er jo navnlig § 3, der falder det ærede Medlem for Bryttet; maa jeg da spørge det ærede Medlem, om han vil gaa med til §§ 1 og 2? Maa jeg haabe, at de ikke ville falde det ærede Medlem mere for Bryttet end han kan gaa med til dem; thi jeg, og jeg tror ogsaa mine ærede Medforlagsstillere, vilde sætte megen Pris paa at faa det ærede Medlems Støtte blandt andet til disse to Paragraffer. Det sker saa sjældent, at man har det ærede Medlem med sig, at det derfor altid er en Fornøjelse at have ham med sig, naar det sker. Derfor spørger jeg det ærede Medlem! Vil han gaa med til at stemme for disse to første Paragrafer saa kunde vi diskutere noget videre om den tredje endda.

Formanden (Høgsbro): Det vilde være ønskeligt, om det ærede Medlem vilde undgaa saadanne Udtryk som dem, hvormed han betegnede et andet æret Medlems Udtalelse.

S. Sage: Jeg skal naturligvis ikke forbyde mig i Oprindelsen til disse Kreditforeninger. Jeg tror, at den Erfaring, der er gjort, til fulde bekræfter, i hvert Fald den Spaadom, at naar man overhovedet indlød sig paa den Maade at støtte private Kreditforeninger — thi det ærede Medlem maa ikke glemme, at jeg sammen med ham foreslog at støtte dem, om end paa en anden Maade — altsaa, naar man vilde gaa den Vej, man gik, vilde der komme den ene Fordring efter den anden, og saa vilde man ogsaa se at vælte alle Byrder eller saa mange som muligt over paa Statskassen. Den Spaadom er gaaet i Opfyldelse. Thi der gaar snart ingen Rigsdagssamling, uden der stilles ny Krav. Derfor har jeg ment, at naar man overhovedet skulde støtte disse Foreninger og støtte dem ved at give dem Begunstigelser, maa man dog undgaa at give dem disse Begunstigelser netop motiveret ved, at de have faaet andre Begunstigelser, thi saa ved jeg ikke, hvor man skal ende. Naar disse Foreninger komme i Forlegenhed og Ulykke, saa er det jo en Gang saa, at de ere under Statens Forsorg, og saa er det jo uundgaeligt, at der rejsses Krav her fra.

Men naar det, at de begunstigedes ved en Lov, i dette Tilfælde Konverteringsloven, skal være Grund til, at Staten skal yderligere bringe Ofre, forekommer det mig at være en meget farlig Logik.

Naar det ærede Medlem spurgte, om jeg vilde være med til at støtte §§ 1 og 2, svarer jeg: Jeg vil vente dermed, til jeg ser, hvad Udvalget vil sige i saa Henseende. Jeg anser disse Paragraffer for at være mindre væsentlige, men det er mig ikke muligt i dette Øjeblik at overse dem. Men det ærede Medlem faar vel jagtens dette sit Forslag igennem ligesom alle andre Forslag; thi naar man overhovedet lovgiver paa den Maade, som det gøres i disse og lignende Tilfælde, tror jeg rigtignok, at næsten et hvilket som helst Forslag kan gaa igennem.

Indenrigsministeren (Zenger Slev): Efter min Mening var en af de væsentligste Grunde til, at man i sin Tid gik ind paa Statsgarantien for disse mindre Ejendomme den, at der ikke for dem var en passende og rimelig Afgang til Laan af offentlige Midler gennem de offentlige Institutioner, Kreditforeningerne. Hvorfor der ikke var det, skal jeg ikke komme ind paa, men det er godtgjort, at den var der ikke. Det blev ogsaa antaget, at man uden at paatage sig stor Risiko kunde give en saadan Garanti, og man vedkendte sig at ville støtte en Samfundsklasse, der i og for sig var smaat stillet i Samfundet. Jeg kan ikke sige, at der foreligger noget til Bestridelse af, at det Synspunkt var berettiget, og at ikke disse Kreditforeninger kunne trives uden at paaføre Staten forøgede Byrder ud over dem, man i sin Tid har paataget sig. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne gav en Modtivering af, hvorfor man skulde støtte dette Lovforslag og give de 300,000 Kr., og jeg er sjælden bleven mere forbavsset, end jeg blev over det ærede Medlems Udsagn, at det skal være en Betaling til Kreditforeningerne, en Refusion af de Ydelsers, de have givet gennem Sportelafgifterne til Statens Indtægter. Det Ræsonnement er af en højst besynderlig Beskaffenhed, og det kunde sikkert opstilles i mangfoldige Tilfælde. Nej, har man ikke bedre Grunde for Forslaget, tror jeg ikke, man kan vente at se det vedtaget. Jeg kan for øvrigt henholde mig til de Udtalelser, jeg ofte har haft Lejlighed til at fremsætte, men jeg skal blot i al Korthed minde om, at Staten ogsaa har tilbudt at støtte disse Kreditforeninger til at konvertere. I 1887 fremsatte den daværende Indenrigsminister — ja det var nok den nuværende Indenrigsminister — et Lovforslag